

VERSLAG

Vergadering
Gezamenlijke raadscommissies

Raadzaal

6 november 2024

Index verslag vergadering raadscommissie Gezamenlijke raadscommissies Woensdag 6 november 2024

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter -	3
3.	Beeldvorming Programmabegroting en Belastingverordeningen 2025	3
4.	Oordeelsvorming Programmabegroting en Belastingverordeningen 2025	13

GEZAMENLIJKE RAADSCOMMISSIES

WOENSDAG 6 NOVEMBER 2024

Locatie: Raadzaal

Voorzitters: S.J. Hexspoor (tot punt 4) en H.H. Fennema (vanaf punt 4)

Griffiers: mw. C. Hageman (tot punt 4) en mw. A.J. van Meerveld (vanaf punt 4)

Aanwezigen:

fracties:

Hart voor Hilversum: mw. R.M.C. Redmeijer

D66: J.J.A.N. Deen, J.T.M. van Nistelrooij en mw. V. Wesselink

VVD: G.J. Ekelmans, H.H. Fennema, M. de Haas en T.R. Westerneng;

Democraten Hilversum: D. Degives Mas en R.J.H. Docter;

GroenLinks: J. van Drogen, S.J. Hexspoor en mw. M.H.A. Remmers;

CDA: J.F. van Exel-van Dijk en G.J. Postma;

PvdA: C. Bakker en F. Lawerman;

SP: P.C.M. Vonk;

ChristenUnie: B. Nanninga en mw. M. Hildering-Spoelstra;

BVNL: F. Garré;

College: G.M. van den Top, burgemeester en B. Heller, mw. J. Kalk, N.G.T. van Voorden en

F.G.J. Voorink, wethouders.

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter:

- opent de commissievergadering om 16.00 uur en heet iedereen van harte welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter

De voorzitter:

- deelt mee wethouder Heller de vragen van de afwezige wethouder Göbbels zal beantwoorden;
- verzoekt de commissieleden hun vragen zo kort mogelijk te stellen.

3. Beeldvorming Programmabegroting en Belastingverordeningen 2025

Woordvoerders:

fracties: Hart voor Hilversum: mw. R.W.C. Redmeijer; D66: J.J.T.M. van Nistelrooij en mw.

V. Wesselink; VVD: G.J. Ekelmans en T.R. Westerneng; GroenLinks: J. van Drogen en mw.

M.H.A. Remmers; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk en G.J. Postma; Democraten Hilversum:

D. Degives Mas en R.J.H. Docter; PvdA: C. Bakker; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga;

BVNL: F. Garré.

College: G.M. van den Top, burgemeester en B. Heller, mw. J. Kalk, N.G.T. van Voorden en F.G.J.

Voorink, wethouders.

De voorzitter:

- licht toe dat de kaders uit de voorjaarsnota zijn uitgewerkt in de begroting, waarmee de raad toestemming geeft voor het aangaan van verplichtingen;
- deelt mee dat ook de paragraaf lokale heffingen wordt vastgesteld, als gevolg waarvan ook de belastingverordeningen zullen worden behandeld en vastgesteld.

Portefeuille wethouder Kalk

BVNL:

- vraagt hoe het college aankijkt tegen de woonlastenstijging van 7,4% terwijl het minimumloon maar met 3% omhoog gaat; wethouder **Kalk** heeft invloed op de woonlasten, maar niet op het minimumloon; de gemeente beschikt over een ruimhartig minimabeleid; van de twee geschetste stijgingen wordt er een veroorzaakt door de rijksoverheid en ligt de andere stijging ter besluitvorming aan de raad voor;
- **Hart voor Hilversum** herinnert aan de afspraak om de woonlasten met niet meer dan met de inflatie te laten stijgen en vraagt of het college daarnaar nog eens wil kijken; wethouder **Kalk** herinnert eraan dat de raad bij de behandeling van de voorjaarsnota de stijging heeft vastgesteld door middel van de zoekrichting van € 800.000,- op de lokale lasten; nu kan de raad daarover een oordeel vellen.

De ChristenUnie:

- vraagt hoe het college motie M 23-91 over Pizza en Politiek zal uitvoeren, waarvoor geen middelen zijn gereserveerd; wethouder **Kalk** wijst op de door de gemeenteraad vastgestelde begroting met voor twee jaar middelen voor Pizza en Politiek; tegelijk is de afspraak gemaakt dat er een participatieverordening komt met daarin het onderdeel jongerenparticipatie waarvoor in december een startnotitie aan de raad wordt voorgelegd; dan volgt antwoord op de vraag hoe jongerenparticipatie wordt opgenomen in het algemene participatiebeleid, of daar specifieke middelen en activiteiten nodig zijn, bijvoorbeeld in de vorm van Pizza en Politiek, vereist ook een evaluatie van het middel; daarop komt het college terug bij de uitvoering van de startnotitie over participatie; in de voorliggende begroting zijn geen specifieke middelen voor jongerenparticipatie gereserveerd, maar wel middelen voor participatie, die ook aan jongeren kunnen worden besteed; het college voert de motie over Pizza en Politiek uit, waarvan het tweede dictum luidt: ‘dit onderdeel te maken van de aanpak en indien nodig voldoende middelen en capaciteit beschikbaar te stellen’; het college heeft Pizza en Politiek nog geen onderdeel van de aanpak gemaakt; bij de voorjaarsnota is gevraagd of Pizza en Politiek structureel onderdeel is van het beleid voor jongerenparticipatie, waarop zij antwoordt dat dat niet zo is, omdat er nog geen structureel beleid is;
- heeft nu nog onduidelijkheid over de organisatie van Pizza en Politiek en wil weten hoe dat verder gaat, ook omdat evaluatie inmiddels heeft plaatsgevonden; wethouder **Kalk** verwijst nogmaals naar de te maken participatienota; door het college is afgesproken dat participatie voor iedereen is; als dat anders wordt gewenst kan een amendement worden ingediend; de afspraak is vooralsnog gemaakt om geen specifiek bedrag voor jongerenparticipatie in de begroting op te nemen.

De VVD:

- gaat in op technische vraag 129 over het tot en met 2027 toevoegen van 950 sociale huurwoningen en vraagt of tot en met 2027 in totaal 2.900 woningen worden toegevoegd aan de woningvoorraad; wethouder **Kalk** heeft afgesproken dat er tot 2030 3.000 woningen worden toegevoegd, waarvan een derde sociaal, waarvoor zij zich hard maakt;
- **D66** vraagt van welk aantal toe te voegen woningen zij moet uitgaan en wat er nodig is van de raad om te versnellen; wethouder **Kalk** heeft afgesproken op een vast moment woningaantallen door te geven, teneinde onduidelijkheid te voorkomen; de wooncrisis duurt voort en vermindert niet; er zijn ook heel veel plannen in uitvoering; alles wat aan versnelling kan bijdragen gebruikt het college, mits dat past binnen wet- en regelgeving.

De PvdA:

- vraagt of het college al geld in de begroting voor de woonagenda heeft gereserveerd; wethouder **Kalk** heeft dat nog niet, omdat besluitvorming daarover is gepland in maart 2025.

GroenLinks:

- informeert naar het meenemen van de raad bij het vinden van drie keer het bezuinigingsbedrag van € 800.000,-; wethouder **Kalk** gaat o.a. kijken naar het niet meer uitvoeren van onderzoeken, omdat gegevens elders te vinden zijn en ook naar het verlagen van subsidies;

daarbij is voorzichtigheid te betrachten in verband met de organisaties die daarmee te maken krijgen; communicatie dient daarom zorgvuldig te gebeuren;

- vraagt of de raad in kennis wordt gesteld over de uitvoering van de taakstelling van € 800.000,- of vooraf daarover kan meedenken; wethouder **Kalk** geeft die vraag door aan haar collega Van Voorden, omdat het gaat om maatschappelijke organisaties.

Het CDA:

- wijst op het investeringsbedrag van € 130 miljoen, grotendeels in scholen; dat tempo is moeilijk te halen en gevraagd wordt of dat risico's inhoudt; wethouder **Kalk** wijst op het risico van hoger wordende kosten bij uitstel van investeringen; risico's zijn wel te voorkomen als men projecten volgens planning uitvoert; daarop is het college scherp.

De ChristenUnie:

- las dat de accountant adviseert voortaan een duurzaamheidsverslag in de jaarrekening op te nemen en wil weten hoe het college daarover denkt, juist omdat het college negatief heeft geadviseerd over de global goals; wethouder **Kalk** wil meer tijd nemen voor het inrichten van de begroting op global goals; of een duurzaamheidsverslag iets toevoegt gaat het college onderzoeken en dat moet ook een gedragen wens van de raad zijn.

De VVD:

- ziet geen investeringen in het Stationsgebied in de begroting staan; wethouder **Kalk** verwijst hiervoor naar de tabel op bladzijde 212, waar de investeringen voor dit jaar staan;
- is benieuwd of de investeringsbedragen vermeld zijn voor het huidige prijspeil; wethouder **Kalk** heeft de bedragen vermeld met de beste inzichten van vandaag, met een bepaalde vorm van indexering, maar niet rekening houdend met een extreme prijsverhoging.

D66:

- gaat in op een aantal antwoorden op technische vragen over niet correct verwerkte streefwaarden en vraagt waarom het zo moeilijk is om de juiste streefwaarden en getallen in de financiële producten op te nemen; wethouder **Kalk** kan daarover slechts een verklaring per indicator geven; er is niet één algemene reden waarom van streefwaarden wordt afgeweken;
- gaat het om de streefwaarden en niet om de behaalde resultaten; wethouder **Kalk** gaat het om de dingen die de raad wil bereiken; in de praktijk kan het zijn dat zo'n waarde niet uitkomt; het college moet de streefwaarden bereiken; als dat niet gebeurt moet het college dat verschil verantwoorden;
- valt het op dat streefwaarden soms niet correct zijn opgenomen, terwijl echter duidelijk zouden moeten zijn; wethouder **Kalk** heeft misvattingen daarop in het erratum proberen te corrigeren.

De PvdA:

- vraagt om een toelichting op de mindere inkomsten van precariorechten; wethouder **Kalk** verwijst hiervoor naar wethouder Voorink, die over horeca gaat.

GroenLinks:

- bereiken er signalen dat er geen voortgang is op wonen boven winkels, vraagt of de wethouder dat kan bevestigen en wat de gemeente kan doen om dat te versnellen; wethouder **Kalk** ziet in de praktijk nog geen vergunningaanvragen in het gebied waarvoor wonen boven winkels mogelijk is gemaakt; woningen boven winkels in de Gijsbrecht van Amstelstraat zijn nog niet gerealiseerd; aanvragen worden beoordeeld op afgesproken beleid; het stukt echter bij de aanvragen;
- vraagt of het bij pandenbezitters en ontwikkelaars voldoende bekend is dat wonen boven winkels mogelijk is; wethouder **Kalk** kan altijd kijken of daaraan iets is te doen en of op de website de goede regels opgenomen staan; ook kan met de brandweer en horeca hierover worden overlegd.

Het CDA:

- ziet dat er nauwelijks onttrekkingen plaatsvinden uit de reserve stedelijke ontwikkeling, die echter wel zijn verwacht in verband met de grote investeringen; wethouder **Kalk** stelt dat die onttrekkingen blijkbaar ook niet nodig zijn;
- oppert de gedachte naar de criteria te kijken om de reserve stedelijke ontwikkeling aan te wenden; wethouder **Kalk** komt in het kader van de position paper daarop terug en neemt dit punt daarin mee.

Hart voor Hilversum:

- ziet veel doorkijkjes naar 2026 t/m 2028, maar geen effect van een fusie met Wijdmeren en vraagt hoe dat kan; wethouder **Kalk** wijst erop dat nog geen definitief besluit over herindeling met Wijdmeren is genomen; herindeling wordt voorgestaan per 1 januari 2027; nu gaat het om de Begroting 2025 voor Hilversum en niet om de begroting voor een andere gemeente; opname van de herindeling in de begroting kan dus nog niet, de begroting gaat namelijk over de huidige vorm van Hilversum;
- snapt dat het college niet voor de troepen kan uitlopen en wijst erop dat in een bijeenkomst duidelijk is gemaakt dat er geen financiële risico's zijn en het ravijnjaar door de herindeling minder aan de orde zou zijn; daarop vraagt zij een uitleg; wethouder **Kalk** heeft de bedoeling om gemeentelijke organisaties per 1 januari 2026 samen te voegen, maar het is dan wel de bedoeling om het werk voor de afzonderlijke gemeenten uit te voeren; beide gemeenten beschikken over sluitende begrotingen waarin het ravijnjaar is verwerkt; in 2026 is sprake van een kleine dip met weer een sluitende begroting vanaf 2027; wethouder **Heller** verwacht op korte termijn de volgende stukken inzake de herindeling te kunnen voorleggen, waarvan financiën en het meerjarenperspectief onderdeel zullen zijn.

GroenLinks:

- vraagt hoe voor structureel budget voor 8 maart, de viering van Internationale Vrouwendag, zal worden verzorgd; wethouder **Kalk** kan een aangenomen motie daarover uitvoeren.

De ChristenUnie:

- wil weten wanneer de woonzorgvisie komt en waarom het maken daarvan zo lang duurt; wethouder **Kalk** herinnert aan de keuze om eerst een regionale analyse te maken, die intussen klaar is en met de raad is gedeeld; op basis daarvan wordt gewerkt aan een woonzorgvisie voor de gemeente Hilversum; zij doet er alles aan om de visie zo snel mogelijk naar de gemeenteraad te krijgen en deelt de uitgesproken zorg.

Portefeuille wethouder Voorink

Het CDA:

- informeert of de wethouder nog voldoende ruimte voor ondernemen in Hilversum ziet; wethouder **Voorink** maakt zich wel zorgen over het vinden van ruimte voor ondernemers; ook heeft hij zorgen over de retailfunctie in het centrum, waaraan de gemeente niet zoveel kan doen; burgers kunnen beter niet online, maar bij fysieke winkels kopen; bereikbaarheid is een onderdeel van het beleidspakket, evenals een aantrekkelijk centrum; het college probeert partijen naar Hilversum te halen die een aanvulling zijn op het aanbod;
- de **SP** deelt de uitgesproken zorg en vraagt of de detailhandelsvisie uit 2017 kan worden geactualiseerd; wethouder **Voorink** erkent dat die visie actualisatie behoeft.

De PvdA:

- informeert waarom er vanaf 2025 minder precariorechten worden ontvangen, terwijl ondernemers juist over grotere terrassen beschikken; wethouder **Voorink** merkt op dat grotere terrassen een tijdelijke maatregel was; er heeft een bureau een analyse over terrassen gemaakt; bewoners willen dat de grote terrassen blijven; daarbij hoort wel een kader en ook precariorecht; daarnaar wordt nog gekeken; zijn verwachting is wel dat de grotere terrassen zullen blijven; de horeca heeft het de afgelopen jaren moeilijk gehad; maar het gaat ook om het zoeken van een balans.

D66:

- vraagt of de voltooiing van De Groene Schakel nog doorgaat, gezien de vermelding als sterretjespost, terwijl het GNR die al heeft overgenomen; wethouder **Voorink** denkt dat D66 in dezen gelijk heeft en het project al is afgerond; wethouder **Heller** bevestigt dat het project is afgerond en momenteel de administratieve afronding plaatsvindt; hij gaat er van uit bij de Jaarrekening 2024 het krediet te kunnen afsluiten.

Democraten Hilversum:

- vraagt of rekening wordt gehouden met schadecompensatie i.v.m. wateroverlast; wethouder **Voorink** zegt van niet; eenieder is verantwoordelijk voor diens eigen terrein en infiltratie; de komende jaren zal de gemeente meer met de riolering gaan doen, maar daarin is ook al behoorlijk geïnvesteerd; een schepje er bovenop doen lijkt hem wel nodig;
- informeert naar het risico van aansprakelijkheidsstelling van de gemeente; wethouder **Voorink** schat in dat de gemeente moeilijk aansprakelijk te stellen is voor een ondergelopen kelder; schade boven het maaiveld leidt niet automatisch tot een vergoeding; claims zijn evenwel mogelijk.

De VVD:

- vraagt waarom het percentage scholen dat meedoet aan cultuureducatie tegenvalt; wethouder **Voorink** antwoordt dat het daarop de afgelopen jaren niet goed is gegaan in de aansturing van en samenwerking tussen gemeente en Proloog; er is nu een nieuw en heel erg gemotiveerd team, de samenwerking tussen bibliotheek en de gemeente is geïntensiveerd en de overlegstructuren tussen bibliotheek en gemeente zijn aangepast, zodat hij verwacht dat het nu wel zal lukken; cultuureducatie is een van de belangrijkste pijlers onder het cultuurbeleid en het is in de afgelopen jaren onvoldoende gelukt om ambities waar te maken.

BVNL:

- informeert of het college heeft gekeken naar het versoberen van grote projecten; wethouder **Voorink** gaat met grote projecten door, maar alles wordt wel duurder, zodat het college tempo wil maken; bij het Stationsgebied is het de afgelopen jaren ook gelukt om additionele gelden in de vorm van subsidies binnen te halen.

De ChristenUnie:

- vraagt of er bij het speerpunt 'Welkom voor nieuwe buitenlandse vestigers' ook aandacht is voor de gevolgen voor integratie, bijvoorbeeld de bezetting van vve-klassen en taalonderwijs en huisvesting van buitenlandse werknemers; wethouder **Voorink** heeft die aandacht en werkt met het Utrecht Visitor Center samen, die de komende jaren met die vraagstukken aan de slag wil gaan.

De SP:

- informeert naar de stand van zaken van de broedplek voor jonge Hilversummers; wethouder **Voorink** antwoordt dat het pand beschikbaar is en herinnert aan de toezegging aan de raad en initiatiefnemers om de broedplek te realiseren; die toezegging wil hij nakomen; eventueel komt hij daartoe naar de raad voor extra geld.

Het CDA:

- informeert naar stimulerende maatregelen om het centrumbezoek te verhogen; wethouder **Voorink** gaat het om een combinatie; het retaillandschap is echt veranderd; in beleidsdocumenten is afgesproken naar een compacter centrum te gaan; het is heel hard werken om te zorgen dat het centrum niet nog verder verschaalt.

GroenLinks:

- voorziet dat de fietsparkeervoorziening bij de Kerkbrink niet voldoende zal zijn en vraagt wat er nog meer gebeurt om fietsparkeervoorzieningen te verbeteren; wethouder **Voorink** is op

zoek naar verdere fietsparkeerplekken; de bibliotheek is nog niet open, zodat er nog tijd is om fietsparkeerplekken te zoeken.

De PvdA:

- ziet bij economie zowel superconcrete als vage speerpunten en vraagt hoe zij het begrip ‘speerpunt’ moet begrijpen; wethouder **Voorink** vindt het versterken van de mediasector een speerpunt; werkgelegenheid is een zorgthema en daaraan moet worden gewerkt; de contacten van ambtenaren met het bedrijfsleven zijn heel goed; men moet het hebben van direct contact met ondernemers om te kunnen werken in Hilversum;
- vraagt of speerpunten aan het einde van het jaar gerealiseerd moeten zijn; wethouder **Voorink** bevestigt dat voor sommige punten, maar versterken van de mediasector is ‘going concern’.

Democraten Hilversum:

- vraagt hoe afbouw van subsidies voor evenementen zich verhoudt tot het meer bezoekers naar evenementen trekken; wethouder **Voorink** ziet een groei bij evenementen die de gemeente blijft ondersteunen, zoals het Stadsfestival en Open 035; ook is beleidsmatig afgesproken evenementen alleen in het begin financieel te ondersteunen, waarna zij op eigen benen moeten staan, zoals is gebeurd bij Pop & Jazz, waarvan de tweede editie was uitverkocht.

Portefeuille wethouder Göbbels (beantwoording door wethouder Heller)

D66:

- vraagt waarom de raad nog niet beschikt over de concept-voortgangsrapportage IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs); wethouder **Heller** veronderstelt dat die eerst met het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) besproken moet worden.

De VVD:

- vraagt of het niet gebruiken van het STER-gebouw voor de internationale schakelklas invloed heeft op de gereserveerde € 7 miljoen; wethouder **Heller** antwoordt dat de kostenraming vergelijkbaar is; het gaat om € 5,9 miljoen, uitgaand van het prijspeil 2025;
- informeert of het IHP-investeringsbedrag van € 44 miljoen voor 2024 nog mee- of kan tegenvallen; wethouder **Heller** wil hierop later terugkomen;
 - **GroenLinks** mist een aantal projecten in het IHP en informeert naar de IHP-voortgangsrapportage; de fractie zou graag zien dat vereenvoudiging van gebouwen en normalisatie/standaardisering van schoolgebouwen wordt besproken met schoolbesturen van het primair en voortgezet onderwijs;
 - de **PvdA** informeert naar het resultaat op het gebied van frisse scholen; wethouder **Heller** heeft het concept frisse scholen vastgelegd in het IHP; bij amendement A 24-54 is afgesproken dat de rapportage in het tweede kwartaal van 2025 wordt aangeboden; de eerste rapportage besproken door het OOGO komt echter volgende maand al.

BVNL:

- wil inzicht hebben in de arbeidsparticipatie van Hilversumse inwoners in het Media Park; wethouder **Heller** heeft daarin geen inzicht; wel is bekend dat Hilversum al tientallen jaren chronisch kampt met een buitengewoon hoge in- en uitgaande pendel, met alle consequenties van dien; bij bereikbaarheid speelt altijd een rol dat er nooit een specifieke groep is; er zullen altijd verschillende groepen zijn die men raakt in positieve en negatieve zin.

GroenLinks:

- vraagt wanneer het geactualiseerde dierenwelzijnsbeleid naar de raad komt; wethouder **Heller** kondigt dat beleid in het tweede kwartaal van het komende kalenderjaar aan.

Portefeuille wethouder Heller

De ChristenUnie:

- wil meer weten over het aanwijzen/realiseren van opvangplekken voor asielzoekers voor 1 juli 2025; wethouder **Heller** heeft die intentie nog steeds, maar maakt een voorbehoud op die datum, zoals recent gemeld in een raadsinformatiebrief;
- **Democraten Hilversum** vraagt of al uitgaven uit het daarvoor beschikbare budget van € 1,2 miljoen zijn gedaan en hoeveel geld er nog over is; wethouder **Heller** doet jaarlijks uitgaven voor deze kosten en; de kosten worden gedekt uit de Oekraïnereserve het saldo (meestal een tekort) haalt het college uit de reserve; er zijn nog geen kosten gemaakt voor de daadwerkelijke realisatie van een locatie, die het college nog niet heeft kunnen vinden; de voorbereiding heeft wel kosten met zich meegebracht, bijvoorbeeld kosten van een communicatietraject.

De SP:

- informeert naar ondersteuning van de gedupeerden van de toeslagenaffaire; wethouder **Heller** noemt geld in dezen geen belemmerende factor; indien gewenst maakt het college plannen van aanpak met betrokkenen, waarbij de inhoud leidend is;
- vraagt of de contacten met deze gedupeerden goed zijn; wethouder **Heller** kan niet namens deze tweehonderd mensen spreken; overall zijn de contacten goed en daar waar gewenst kan de gemeente tegemoetkomen aan wensen en worden er plannen van aanpak gemaakt; sommige gedupeerden willen geen ondersteuning; waar die wel gewenst is gebeurt ondersteuning naar tevredenheid.

BVNL:

- vraagt om uitleg over € 1,7 miljoen tegen straat- en zwerfafval; wethouder **Heller** verwijst naar de toelichting op bladzijde 81; het gaat om een verschuiving van kosten van zwerfafval en het legen van vuilnisbakken naar de afvalstoffenheffing; vanaf 2025 is dus sprake van een toename van € 1,7 miljoen.

Hart voor Hilversum:

- ontving hedenmiddag om 15.58 uur antwoorden op vragen over parkeren, waarbij is verwezen naar de Verordening parkeerbelastingen 2025, die de commissie nog moet behandelen; gevraagd wordt waarom wordt vooruitgelopen op dingen die nog niet langs de raad zijn gegaan; wethouder **Heller** heeft zaken in de begroting opgenomen als daarover is besloten; anders zijn er twee mogelijkheden: ofwel is het voorstel om iets te gaan doen onderdeel van de begrotingsvoorstellen en -behandelingen, waarbij er een verwevenheid is tussen de begroting en verordeningen; die worden tegelijkertijd aan de raad voorgelegd, zoals bij parkeren; een derde mogelijkheid, zoals bij de fusie, is dat zaken nog niet besloten zijn en dan volgt besluitvorming later, dan zijn zaken nog niet in de begroting opgenomen; in dezen gaat het dus om besluiten die het college voorlegt in het kader van de begroting en de belastingverordeningen;
- vraagt of de raad ook de Verordening parkeerbelastingen accordeert, die de commissie nog moet behandelen; wethouder **Heller** antwoordt dat dat nu gebeurt;
 - de **VVD** meent dat de raad in het najaar nog over parkeren spreekt; wethouder **Heller** memoreert dat het college de raad in september heeft geïnformeerd over een verwachte meevaller van € 700.000, waarvan € 500.000,- middels een maatregelenpakket wordt teruggegeven; het gaat om nieuwe vergunningen en tariefsverlagingen en het afzien van inflatie over 2025; het laatste deel is verwerkt in het vandaag voorliggende pakket van de Parkeerbelastingverordening; de nieuwe vergunningen vereisen een aanvullende wijziging van de Parkeerverordening, die in december naar de raad komt.

Het CDA:

- vraagt of netcongestie de gemeente in de weg kan staan bij eventuele woningbouw; wethouder **Heller** stelt dat netcongestie niet speelt bij extra laadpalen; de verdubbeling van het aantal laadpalen wordt gehaald; bij netcongestie is het echter ook moeilijk om vooruit te kijken;

- vraagt welke informatie is te wisselen om netcongestie te voorkomen; wethouder **Heller** weet dat de provincie daarover overlegt met betrokken partijen, waaronder netwerkpartijen; de gemeente voert structureel overleg met Liander.

GroenLinks:

- wil weten wat wordt gedaan om het gebruik van het kindpakket groter te laten zijn dan 44%; wethouder **Heller** denkt met Stichting Leergeld na over aspecten, in lijn met de uitvoeringsagenda Armoede en Schulden; er wordt met algemene communicatie ingezet op intensivering; gezien wordt wat er nog meer nodig is dan dat; eventuele concrete suggesties hoort hij graag.

D66:

- vraagt of er komend jaar vanwege een nieuwe wet en grote uitdagingen ruimte is om met verduurzaming van woningen aan de slag te gaan; wethouder **Heller** heeft niets anders voorgenomen dan dat er een nieuwe transitievisie warmte moet worden gemaakt, die voor 2026 op de planning staat; dan zal worden gezien of die tot andere inzichten of andere aanpakken leidt; er is geen sprake van de gehoopte snelheid, maar wat er in de Meent gebeurt is zeer vooruitstrevend en daarnaar wordt vanuit het land met veel belangstelling gekeken (afkoppeling van woningen van het bronnet); daarmee hoopt hij de komende jaren meer snelheid te maken.

Democraten Hilversum:

- vraagt of de extra kosten van Oekraïneopvang bij het Rijk te declareren zijn via de kostenregeling opvang ontheemden; wethouder **Heller** gaat er vooralsnog vanuit het te moeten doen met de rijksbijdrage en eventueel een beroep te doen op de reserve;
- vraagt naar de stand van zaken van het betalen van de eigen bijdrage voor opvang en of die is verwerkt in de begroting; wethouder **Heller** heeft momenteel nog geen raming van inkomsten uit de wettelijke eigen bijdrage opgenomen in de begroting.

De ChristenUnie:

- stelt een vraag over arbeidsparticipatie en meer investeren in het bekendmaken van klantmanagers, maar ziet dat punt niet terugkomen; wethouder **Heller** bevestigt dat dat punt niet als speerpunt in de begroting is opgenomen; in het kader van de midterm review Tomin zijn er teams waaruit kandidaten voor trajecten worden geselecteerd; het gaat om de matching tussen het bestand en het werk dat Tomin beschikbaar heeft.

D66:

- informeert of er voldoende budget is om bomen te vervangen; wethouder **Heller** heeft geen signaal ontvangen dat financiën een knelpunt daarvoor zouden zijn, maar gaat daar achteraan en komt daarop zo nodig terug; als er een knelpunt speelt hoort de commissie/raad dat.

Portefeuille wethouder Van Voorden

GroenLinks:

- begrijpt het antwoord op technische vraag 41 niet en wil weten hoe het kan dat er zoveel geld blijft liggen op het gebied van bescherming en opvang; wethouder **Van Voorden** wijst op het niet uitnuttigen van bedragen, waardoor er geld terugkomt; het heeft niet te maken met te weinig plekken; daarover wil hij eerder geïnformeerd worden, zodat sturen mogelijk is; hij deelt de zorg, die dus verklaarbaar is;
- informeert waarom het niet lukt om een tweede skaeve huse te realiseren en waarom het geld niet benut wordt door de provincie; wethouder **Van Voorden** zegt dat andere maatregelen zijn genomen, maar toch geld overblijft; de gemeente kan bijvoorbeeld ambulante hulp op deze posten factureren; er zit beweging in en in de regio heeft het alle aandacht; de collega's in de regio spreekt hij aan op een plek voor In Between Places-plus, wellicht is dat onderdeel van de woonzorganalyse en -visie.

D66:

- vraagt of de gemeente zelf moet investeren nu de NPO-gelden stoppen (gelden i.h.k.v. Nationaal Programma Onderwijs); wethouder **Van Voorden** heeft daarmee in de HEA (Hilversumse Educatieve Agenda) rekening gehouden; middelen zijn tot medio 2025 beschikbaar.

De VVD:

- suggereert in de komende maanden een beeldvormende sessie over subsidies te houden; wethouder **Van Voorden** heeft recent een brief gestuurd n.a.v. alle veranderingen naar aanleiding van het Rekenkamerrapport; een beeldvormende sessie is niet mogelijk, maar wel een inspiratiesessie;
- heeft daaraan behoefte, omdat zij de subsidies niet begrijpt en wil met de benen op tafel daarover praten; wethouder **Van Voorden** begrijpt die behoefte.

De ChristenUnie:

- gaat in op de digitale voorziening over activiteiten in de wijk en vraagt of er een digitale sociale kaart komt; wethouder **Van Voorden** wil die in 2025 wel gerealiseerd hebben en voert daarover nu afrondende gesprekken.

De SP:

- informeert naar de stand van zaken van het onderzoek naar het in eigen beheer nemen van huishulp; wethouder **Van Voorden** heeft nooit beloofd huishoudelijke hulp in eigen beheer te gaan doen, maar wel huishoudelijke hulp te heroverwegen, waarbij alles op tafel ligt; het komende portefeuillehoudersoverleg bespreekt de opbrengst van de 'snelkookpan'; er is enorme schaarste; bezien wordt te zorgen dat er geen mensen weggaan en gebruik te maken van collectiviteit en alternatieven; dat alles staat dus in het komende portefeuillehoudersoverleg als opbrengst van de snelkooksessie op de agenda.

BVNL:

- informeert naar onderzoek naar de invloed van de woonlastenstijging van 7,4% op het aantal daklozen in Hilversum; wethouder **Van Voorden** zegt dat die invloed er niet is;
- wil overblijvend geld voor daklozen inzetten; wethouder **Van Voorden** zegt dat de raad dat vrij staat, maar wijst erop dat het incidentele gelden betreft.

Hart voor Hilversum:

- wijst op de lopende mantelzorgweek en vraagt wat het college doet om mantelzorgers te helpen met parkeren; wethouder **Van Voorden** doet ontzettend veel aan mantelzorgondersteuning, via Mantelzorg Gooi en Vecht; die maakt gebruik van een mantelzorgmakelaar en een mantelzorgconsulent, die kan ook helpen met het aanvragen van een mantelzorgvergunning, die is uitgebreid naar 120 gratis uren per kwartaal; ook MEE en Mantelzorg GV zijn bereid om te helpen met die vergunningaanvragen.

De SP:

- vraagt om te schetsen hoe individuele begeleiding met € 200.000,- wordt vormgegeven; wethouder **Van Voorden** ziet veel aanbieders die begeleiding organiseren, maar wil dat aantal terugbrengen tot een, zodat er meer grip is op processen.

De ChristenUnie:

- informeert naar het beeld van de bezuiniging van € 92 miljoen op landelijke onderwijssubsidies; wethouder **Van Voorden** heeft dat beeld niet en heeft ook nog geen signalen van onderwijsorganisaties daarover ontvangen.

D66:

- wil weten of het college van plan is om voor te sorteren op de regel dat vanaf 1 januari 2026 een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp mag worden gevraagd; wethouder **Van Voorden** is voornemens die eigen bijdrage te heffen zodra het kan.

GroenLinks:

- vraagt waarom het kwijtschelden van de eigen bijdrage Wmo niet wordt voortgezet; wethouder **Van Voorden** memoreert dat het college dat deed in verband met de energiecrisis en voor een periode van twee jaar; de eigen bijdrage zal nu weer geheven worden; die bijdrage was vroeger inkomensafhankelijk, maar nu geldt een abonnementstarief.

Portefeuille burgemeester

De VVD:

- informeert of het aantal boa's van 23 voor 2025 nog klopt; burgemeester **Van den Top** bevestigt dat;
- informeert naar de bezettingsgraad van die boa-fte's; burgemeester **Van den Top** weet dat het boa-team best goed bezet is; het team draait in het algemeen heel goed.

De ChristenUnie:

- ziet dat het veiligheidsgevoel in het centrum geleidelijk aan afneemt en vraagt of er dingen moeten gebeuren om die trend weer de goede kant te laten opgaan; burgemeester **Van den Top** stelt dat er in het centrum elke dag heel veel dingen gebeuren; hij zet bestuurlijke maatregelen in tegen mensen die zich misdragen; ook richt hij zich op de jeugd, omdat een deel van de problematiek daar ontstaat; begin februari heeft hij een beeldvormend gesprek over de nieuwe meldkamer en dan wordt ook nader ingegaan op de veiligheid in de wijken en het uitgaansgebied; een aantal mensen krijgt te maken met uitgaansgeweld, bijvoorbeeld door drankgebruik.

Hart voor Hilversum:

- vraagt wat het college doet tegen te weinig beschikbaar gesteld rijksgeeld; burgemeester **Van den Top** werkt samen in een klankbordgroep van de VNG en voert daarmee het gesprek met het kabinet; er zijn geen voorgenomen acties.

GroenLinks:

- opteert overblijvend geld bij bescherming en opvang in te zetten voor de politie; burgemeester **Van den Top** begrijpt die vraag, maar politiegeden gaan niet via de gemeentelijke route; hij kan niet zomaar middelen overhevelen, maar is wel bezig om de problematiek van onbegrepen gedrag te lijf te gaan; elke week voert hij daarover intensief overleg; het gaat om een langetermijnaanpak;
- weet dat er geld blijft liggen en er ook problemen zijn; woningcorporaties zijn heel veel tijd kwijt met overlastveroorzakers; wellicht kan de regio dit punt bespreken; burgemeester **Van den Top** wil dat zeker doen, maar er is een effectief zorg- en veiligheidshuis; de wet- en regelgeving met grondslagen om in te grijpen bij woonoverlast is ingewikkeld; niet alles is met geld op te lossen; het instrumentarium om dit punt aan te pakken is beperkt; met regiopartners wordt gewerkt om de klem van het dossier te halen en stappen te zetten, om te kunnen ingrijpen.

De PvdA:

- wil een toelichting op welke uitbreiding op veiligheid het college niet wil doen; burgemeester **Van den Top** gaat het om uitbreiding van een bedrag voor het ondermijningsteam; daarvan is € 50.000,- gehaald, wat pijn doet, omdat ondermijning mensen in onveiligheid brengt en het ondernemersklimaat ondermijnt.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of het college werkt aan veiligheid voor ouderen en oplichting van ouderen tegengaat; burgemeester **Van den Top** vindt dit een laffe vorm van criminaliteit en wil de daders zo snel

mogelijk laten grijpen; er zijn inmiddels een aantal succesjes geboekt; op dergelijke situaties wordt onmiddellijk geacteerd; hij is daarom supertrots op het researchteam dat zich hiermee bezig houdt.

De VVD:

- is benieuwd naar de status van de proef met geluidsflitspalen en informeert wat het college daarmee doet; burgemeester **Van den Top** meent dat dat onderzoek nog gaande is; wethouder **Heller** bevestigt dat.

4. Oordeelsvorming Programmabegroting en Belastingverordeningen 2025

Woordvoerders:

*fracties: Hart voor Hilversum: --; D66: J.J.T.M. van Nistelrooij en mw. V. Wesselink; VVD: G.J. Ekelmans en T.R. Westerneng; GroenLinks: J. van Drogen mw. M.H.A. Remmers; CDA: mw. J.F. van Exel-van Dijk en G.J. Postma; Democraten Hilversum: D. Degives Mas en R.J.H. Docter; PvdA: C. Bakker; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: F. Garré.
College: G.M. van den Top, burgemeester en B. Heller, mw. J. Kalk, F.G.J. van Voorden, en F.G.J. Voorink, wethouders.*

De VVD:

- is blij met de begroting, maar spijt het dat de woonlasten forsere dan in andere jaren stijgen;
- is tevreden over de evenredige stijging van de woonlasten over huurders en huiseigenaren;
- constateert dat over de hele bestuursperiode de woonlastenstijging nog onder de inflatie blijft, hetgeen ook is beloofd;
- hoopt dat het college volgend jaar geen belastingstijging nodig heeft om tot een sluitende begroting te komen.
- controleert nadrukkelijk of de parkeerbegroting gehaald wordt en niet meer overwinst dan € 1,5 miljoen wordt behaald; als dat wel gebeurt roept de fractie het college op om de tarieven te verlagen;
- ziet met 13,3 een uitstekend weerstandsvermogen en hoopt een gezonde financiële huishouding te blijven houden;
- vindt het belangrijk dat werkgelegenheid voldoende ruimte in Hilversum krijgt; wel neemt het aantal bedrijven per duizend inwoners af;
- hecht er belang aan om voortvarend aan de slag te gaan met bedrijventerreinen, zoals het Media Park, het Sportpark en Zuidwest;
- hoopt dat qua banen iedereen kan meedoen en wil laten inzetten op maatwerk en persoonlijke begeleiding van mensen die nog niet aan het werk zijn, zodat zoveel mogelijk mensen uit de bijstand stromen;
- is verheugd over de ambitie om tot 2030 3.000 nieuwe woningen aan de woningvoorraad toe te voegen en zal alert blijven op een juiste verhouding tussen sociale woningen en andere huurvormen;
- vindt het verkeerd de streefwaarde voor tevredenheid over het verplaatsen met de auto met 10% naar beneden bij te stellen; als de oude streefwaarde niet te behalen is moet de gemeente iets doen aan bereikbaarheid en niet de ambitie laten zakken;
- wil dat inwoners minder last van verkeershufters hebben, zodat het belangrijk is om de boa-capaciteit voldoende in te zetten op handhaven in het verkeer;
- wenst te blijven kijken naar goede voorbeelden uit het land, bijvoorbeeld het inzetten van geluidsflitspalen;
- stelt dat ook voor het centrum de boa-capaciteit op orde moet zijn, omdat een veilig centrum aan een aantrekkelijk centrum bijdraagt;
- noemt de buurtsportcoaches essentieel voor het in beweging krijgen van inwoners, wat een breed effect heeft op gezondheid en welzijn en komt hierop eventueel met een motie;
- roept het college op om met concrete plannen te komen om cultuureducatie te versterken;
- wil transparant en eerlijk over het waarom van het verdelen van middelen laten communiceren en komt mogelijk met een motie om dit in de communicatie naar inwoners nadrukkelijker te benoemen;

- vindt windmolens niet passen in en aan de randen van de gemeente.

D66:

- vraagt zich af of uitgaven doelmatig zijn en te meten is of de gemeente bereikt wat zij wil;
- ziet dat 42 van de 91 streefwaarden in 2023 niet zijn gehaald en vraagt de raad of doelen worden bereikt als streefwaarden in 2025 wel gehaald worden; wellicht moet de raad het gesprek voeren over wat die werkelijk wil bereiken; de fractie wil aan de slag laten gaan om beleid beter te laten aansluiten bij streefwaarden, zodat beter kan worden bepaald waarnaar wordt toegewerkt en de raad zijn controlerende taak goed kan uitvoeren in de P&C-cyclus;
- complimenteert wethouder Van Voorden met het zetten van een goede eerste stap met het DIN;
- geeft vier concrete voorbeelden waar beleid beter kan aansluiten op streefwaarden, zodat beter kan worden bepaald waarnaar wordt toegewerkt:
 1. van het doel om te komen tot aardgasvrije woningen in 2040 is slechts 11% gehaald in 2023; in de begroting zijn geen indicatoren hierover terug te zien, evenals hoe doelen worden bereikt; de fractie denkt aan het indienen van een motie om hierin stappen te zetten;
 2. vraagt hoe het doel ruimte geven aan het opgroeien van kinderen ook echt wordt bereikt en welk aantal IKC's in 2025 wordt gerealiseerd;
 3. denkt op het gebied van woningen een andere aanpak en meer capaciteit nodig te hebben en kondigt een motie daarover aan;
 4. kondigt een motie aan om te voorkomen dat onderwijsgeld naar parkeren gaat;
- vindt dat de rioolheffing eerlijker moet, omdat eenpersoonshuishoudens daaraan nu hetzelfde betalen als een groot bedrijf als Nike; daarom stelt de fractie voor om in dezen het model van Wijdmeren over te nemen.

Democraten Hilversum:

- had de zoekrichting 'scherp door de coalitiemiddelen' meer concreet willen zien, zodat er een betere inschatting van de effecten te maken was; na antwoorden te hebben gehad op technische vragen hierover is bij haar wel meer duidelijkheid ontstaan;
- doet het schrappen van de nachttrein pijn; die kan met meer bekendheid en een beter gekozen tijdstip een groter succes zijn;
- ondersteunt het verzoek van de VVD om een inspiratiesessie over subsidies te houden om meer inzicht daarin te krijgen;
- ziet belangstellend uit naar de aanpassingen van het parkeerbeleid en houdt de afspraak scherp in de gaten dat het batige saldo daarvan ten goede aan het mobiliteitsfonds komt;
- stelt dat een balans nodig is in de financiële uitdagingen van Hilversum, wil men de tuinstad in balans houden;
- vindt dat met de voorliggende begroting aan de titel van de voorjaarsnota, 'Balanceren', is voldaan, maar blijft wel scherp waken op een goede balans tussen ambitie en realisme.

GroenLinks:

- constateert dat Hilversum er financieel gezien goed voor staat, zodat het goed is om in Hilversum te kunnen wonen, zelfs als men kijkt naar de septembercirculaire, die € 1,5 miljoen negatief is;
- verwacht dat het college met een zorgvuldig proces over de septembercirculaire naar de raad toekomt;
- vindt de stijging van de woonlasten van 7,1% in meerjarig perspectief verdedigbaar;
- verzoekt het college scenario's voor te leggen in aanloop naar de fusie met Wijdmeren, waarbij wordt uitgegaan van kostendekkendheid van de kosten van riolering en afvalstoffenverwerking;
- roept op door te gaan met Hilversumse ambities tot 1 januari 2027, maar sluit de ogen niet voor de fusie met de gemeente Wijdmeren;

- is blij dat het college volop inzet op wonen en vindt het fijn te horen dat het doorgaat met het zoeken naar huisvesting voor statushouders en asielzoekers; het college wenst zij tijdig hierover naar de raad te laten terugkomen;
- wacht met smart op de woonvisie, gezien de maatschappelijke problemen die om een oplossing vragen;
- vraagt aandacht voor het kindpakket en de activering, omdat de bereikcijfers daarvan laag zijn;
- praat graag in een beeldvormende sessie over minimacijfers of wenst daarover te worden geïnformeerd in een brief; graag ziet zij een indexatie van de huidige bedragen;
- zou graag met het college praten over de voortgang van het IHP;
- komt nog terug op de aangehouden motie over Internationale Vrouwendag.

De SP:

- wijst op de aanwezigheid van fondsen, zoals het Stadsfonds, het Mobiliteitsfonds en de reserve stedelijke ontwikkeling; veel geld zit in projecten die niet of nauwelijks zijn gestart; de fractie wil met dat geld iets anders laten doen;
- is bang voor zorgmijding, doordat de Wmo-eigen bijdrage niet meer kwijtscholden wordt en kondigt een motie aan om die eigen bijdrage te blijven kwijtschelden;
- heeft zorg over het MKB in Hilversum en maakt zich hard voor de kleine winkeliers;
- kondigt twee moties aan om de Havenstraat meer aandacht te geven en het gevefonds ook voor die straat te laten gelden;
- zou graag zien eigenaren van leegstaande panden te benaderen om daarin woningen te realiseren;
- wil de minimaregelingen laten indexeren en is blij dat aanvragen uit die regelingen digitaal te doen zijn;
- is blij met de brief over het bouwdepot;
- denkt dat nog geld is te halen uit het verminderen van marketing en het stoppen van het project voor de Kerkbrink.

Het CDA:

- wil voorgenomen ambities zorgvuldig laten afwegen, gezien de komende fusie met Wijdemeren, een wat minder rooskleurig financieel vooruitzicht en een grote druk op de woon- en arbeidsmarkt;
- vindt een financieel sluitende begroting van belang, wat voor 2025 het geval is, zij is het met een beperkte inzet van eerder gereserveerde buffers eens; bezuinigingen zijn grotendeels binnen de bestaande begroting en coalitieambities op te vangen;
- ziet de woonlasten meer dan de inflatie stijgen vanwege de oplopende kosten van afvalverwerking en de riolering;
- hecht eraan te duiden dat de gemeente alleen de kostenstijging van afvalstoffenverwerking en de riolering doorberekent; onder die voorwaarde kan de fractie instemmen met die stijging;
- is blij met het voornemen om het aantal te bouwen woningen te versnellen, zoals op het Circusterrein;
- heeft zorg over de prijsstijgingen op de woningmarkt bij middeldure woningen;
- is zich bewust van problemen als vergrijzing, eenzaamheid en een toenemende vraag naar zorg, die het zorgstelsel onder druk zet;
- wil vasthouden aan een voorrangspositie voor starters en mensen met cruciale beroepen voor woningen;
- denkt na over de mentale gesteldheid van de jeugd en het soms ontbrekende vangnet in de samenleving; met de wethouder is nieuw beleid omarmd, waarmee de weerbaarheid in de samenleving zal stijgen;
- koestert het grote aantal mantelzorgers in de gemeente;
- vindt het opschorten van het Integraal Zorg Akkoord door de VNG niet echt hoopgevend;
- vindt een volop draaiende economie belangrijk om nieuw beleid te kunnen creëren en vraagt daarom aandacht voor het tekort aan ruimte voor bedrijven, het parkeerbeleid, de uitbreiding van winkeltijden waaraan kleine winkeliers niet altijd kunnen meedoen, toenemende leegstand van winkels, het haperende consumentenvertrouwen en zero-emissiezones;

- vraagt het college mee te denken over stimulerende maatregelen voor het MKB;
- is blij om over de reikwijdte van de reserve stedelijke ontwikkeling te kunnen praten;
- heeft zorg over de verkeersveiligheid voor fietsers en wijst op de onoverzichtelijkheid van de rotondes aan de Bonairelaan en het Oosterspoorplein, die tegen beperkte kosten voorzien kunnen worden van led-markeringen om de zichtbaarheid van fietsers te vergroten;
- ziet uit naar het in december bespreken van het fusiebesluit met de gemeente Wijdmeren.

De ChristenUnie:

- is van mening dat de gemeente eerder had moeten anticiperen op stijgende kosten, zodat belastingverhogingen gelijkmatiger verspreid hadden kunnen worden over de afgelopen jaren;
- meent dat de gemeente de kostenstijgingen grotendeels al eerder had kunnen zien aankomen; nu zullen inwoners met een laag inkomen die woonlastenstijging meer gaan merken in hun portemonnee;
- is het onduidelijk wat € 800.000,- aan bezuinigingen gaat betekenen voor de ambities van het college en wat het effect daarvan zal zijn op de Hilversumse samenleving;
- houdt niet van een begroting met een open einde en vindt die eigenlijk ook niet kunnen;
- tobt al jaren met indicatoren in de P&C-cyclus; veel is onduidelijk over de streefwaarden en hoe die zich verhouden tot de activiteiten in de begroting en in hoeverre die ook gehaald worden;
- wil een beter sturingskader met duidelijkere indicatoren, waarin ook de duurzaamheidsthema's beter te verwerken zijn; voorbeelden zijn de global goals of het model voor de brede welvaart;
- mist een actueel duurzaamheidsbeleidskader en een goede duurzaamheidsrapportage, wat ook de accountant al signaleerde; nu is het onduidelijk welke ambities worden nagestreefd en hoe die zijn te beoordelen; het duurzaamheidsbeleid is ook verouderd en dateert uit 2016;
- sluit zich aan bij het CDA wat betreft de aandacht voor verkeersveiligheid voor fietsers;
- snapt niet waarom de komst van de woonzorgvisie zo lang moet duren;
- is van opvatting dat Pizza en Politiek geregeld had moeten worden en dient daarover desnoods een amendement in;
- wil aan de slag laten gaan met zorg en gezondheid en hoopt dat de win-indicatoren snel in de begroting en jaarrekening meegenomen kunnen worden;
- roept op snel te zorgen voor plekken voor asielzoekers; zij verdienen een warm welkom.

De PvdA:

- constateert veel onduidelijkheid en onzekerheid bij het opstellen van de begroting door niet goed in te schatten rijksbijdragen door de voortdurende wispelturigheid in Den Haag;
- is verheugd over de sluitende begroting voor 2025 en complimenteert het college en de ambtenaren daarmee;
- bereidt zich voor op het ravijnjaar 2026 en vindt die korting erg onrechtvaardig, gezien de gemeente wel taken krijgt, maar niet de middelen daarvoor; via de VNG kan de gemeente laten horen er meer geld bij te willen hebben;
- meent dat de fusie met Wijdmeren kansen biedt om een groot aantal problemen in een groter gebied aan te pakken;
- ziet een aantal belangrijke speerpunten van de PvdA vormgegeven, zoals de invoering van de opkoopbescherming en leegstandsbestrijding; er is budget vrijgemaakt voor 10 basisbanen, wat bijdraagt aan werkgelegenheid en sociale zekerheid;
- wil bij de voorjaarsnota budget aanvragen voor de pilot stoepvrij parkeren;
- vindt de lastenstijging van 7,1% en gemiddeld € 60,- per jaar een lastenverzwaring in een tijd dat mensen aan alle kanten meer worden belast; die verhoging niet doorvoeren betekent snijden in de begroting met andere vraagstukken tot gevolg; de lastenstijging is voor de fractie daarom verdedigbaar;
- gebruikt de begroting om te weten wat de gemeente wil bereiken, wat daarvoor gebeurt en hoeveel geld daarvoor wordt gebruikt, op welk gebied het hapert; vorig jaar is bijvoorbeeld uitgebreid gesproken in de begrotingsbehandeling over frisse scholen, waarover nu niets in de begroting is terug te lezen, terwijl er in 63 schoolgebouwen daarvoor heel veel moet gebeuren; de vraag is dus of dat voornemen op koers ligt;

- zou ‘frisse lucht’ op scholen graag als indicator in de begroting opgenomen willen zien;
- wil in elk programma een of meerdere Hilversumse indicatoren laten benoemen, die de begroting en jaarstukken verbeteren, zodat vraagstukken of de gemeente doet wat zij moet doen en het geld effectief aan de juiste dingen besteedt eenvoudig zijn te beantwoorden.

BVNL:

- wil Hilversum weer een dorp laten worden waarop men trots op is om in te wonen, te werken en te recreëren, met een aantrekkelijk stadskarakter, waarbij groen wordt behouden en men zich naar eigen wens en keuze kan voortbewegen;
- constateert een groeiende armoede, een woningtekort, ondernemers die het zwaar hebben en duurzaamheid, die een obsessie lijkt te worden;
- wil inwoners en ondernemers voorop stellen en samen vooruit laten gaan;
- noemt de begroting complex, onduidelijk en abstract, wat een recept is voor onnodige discussie, vertraging en mislukking;
- pleit voor meer duidelijkheid en simpele en concrete doelstellingen, om het belang van de Hilversummer te behartigen en de toekomstbestendigheid te waarborgen;
- wil graag gewoontes doorbreken en minder regelzucht, bemoeienis en betutteling om samen verantwoorde en duidelijke plannen te realiseren voor Hilversum;
- is van mening dat de armoede met deze begroting helaas groter zal worden;
- ziet dat er te weinig wordt gedaan om het financieel gezien voor alle inwoners draagbaar te houden;
- beaamt de woorden niet dat Hilversum er financieel goed voor staat als men de woonlasten met enorme bedragen verhoogt; men geeft immers veel te gemakkelijk gemeenschapsgeld uit;
- vraagt of het college bereid is te tekenen voor de beoogde investeringen en zich daaraan te houden.

Debat

De SP:

- vraagt of GroenLinks en de ChristenUnie haar steunen om de Wmo-eigen bijdrage van € 21,- kwijt te schelden; **GroenLinks** wil dan bezien hoeveel dat gaat kosten en of dat te betalen is; de **ChristenUnie** sluit zich daarbij aan;
- ziet voldoende potjes in de begroting waaruit die eigen bijdrage Wmo te bekostigen is.

De ChristenUnie:

- vraagt wat er volgens de PvdA en D66 voor nodig is om indicatoren te verbeteren; de **PvdA** meent dat daarvoor veel te doen is; veel indicatoren snijden geen hout en het ontbreekt aan de Hilversumse indicatoren, die men in de begroting zou moeten brengen; de fractie pleit ervoor om in elk van de vijf programma's een of twee Hilversumse belangrijke indicatoren te brengen; **D66** wil een aantal doelen in het IHP concreet maken met indicatoren, zoals het elk jaar aanpakken van een bepaald percentage scholen voor wat betreft schone lucht;
- oppert de gedachte om over het benoemen van Hilversumse indicatoren in P&C-documenten een werkgroep in te stellen; de **PvdA** vraagt zich af hoe de VVD, Democraten Hilversum en het CDA daarover denken;
 - de **VVD** voelt die behoefte, maar het is ingewikkeld om een uitvoeringsorganisatie van 600/700 mensen te vatten in een paar indicatoren;
 - het **CDA** stelt voor ook te kijken welke indicatoren er al zijn, bijvoorbeeld in het DIN en welke er scherper kunnen;
 - **Democraten Hilversum** memoreert het voorbereiden van een expertmeeting voor verduurzaming van monumentale schoolgebouwen, waarin frisse scholen meegenomen kunnen worden;
 - **D66** stelt dat een fusie noodzaakt om alle beleidsdocumenten door te nemen, waarbij men per doelstelling twee tot drie indicatoren kan benoemen; ook kan men bij elk te behandelen beleidsdocument streefwaarden benoemen om in de begroting op te nemen.

De VVD:

- vraagt waar BVNL de begroting onduidelijk vindt en waarom die fractie het college de verhoging van de woonlasten verwijt, omdat de raad kan voorstellen het geld ook ergens anders te halen; **BVNL** stelt dat de begroting voor normale burgers onleesbaar is, terwijl het wel om hun geld gaat; het tweede punt is volgens de fractie goed;
- helpt BVNL graag bij het kunnen lezen van de begroting.

D66:

- vraagt het CDA of de raad de begroting wel kan vaststellen, omdat de raad een motie heeft aangenomen dat de gemeente qua financiële kengetallen niet in categorie C terecht mag komen; het **CDA** constateert dat de Begroting 2025 binnen categorie B blijft; als de gemeente meer wil, dan komt de gemeente wel in categorie C terecht; daarover moet de raad nog een fundamenteel gesprek met de wethouder voeren;
- wijst op het risico nu allerlei keuzen te maken zonder daarop terug te komen, waardoor de gemeente al in categorie C terecht komt; het **CDA** herhaalt nogmaals de gemaakte procesafpraak hierover.

De PvdA:

- vraagt of de SP de eigen bijdrage Wmo voor iedereen wil afschaffen; de **SP** wil dat doen voor huishoudens met een inkomen tot 130% van het minimumloon en vraagt of de PvdA dat wil steunen; de **PvdA** steunt die wens.

GroenLinks:

- biedt aan samen met de SP een amendement te maken om het bereik van het minimabeleid te vergroten en bedragen te indexeren; de **SP** lijkt dat een heel goed plan en memoreert in de financiële zorgen te zitten vanwege rechts kabinetsbeleid; de fractie wil kijken naar indexeren van minimaregelingen; de **PvdA** gaat het minimabeleid aan het hart, wil het bereik van dat beleid ook vergroten en eveneens bedragen indexeren.

Het CDA:

- vraagt D66 of de uitgaven in de begroting wel doelmatig zijn; **D66** vraagt zich af of het nodig is om extra € 80.000,- vrij te maken voor de Commissie voor welstand en monumenten en of de gemeente doelmatig geld uitgeeft aan Citymarketing;
- **Democraten Hilversum** vraagt of D66 het welstandstoezicht wil afschaffen; **D66** vraagt zich af of aanvullende eisen van daaruit wel nodig zijn; **Democraten Hilversum** daagt D66 uit om eens apart met haar en met de Commissie voor welstand en monumenten te praten over hoe het beter kan; **D66** wil in een commissievergadering de vraag bespreken of op zaken willekeurig is toegepast of het beleid goed wordt toegepast, wat het draagvlak van zo'n commissie ernstig in diskrediet zou kunnen brengen.

De SP:

- vraagt wat de VVD met het overschot op parkeren wil doen; de **VVD** wil dat overschot verlagen, bijvoorbeeld door de tarieven te verlagen;
- vraagt of de VVD in gebieden betaald parkeren wil terugdraaien; de **VVD** vindt dat een verkeersstromenvraag, maar hoort signalen dat betaald parkeren is ingevoerd om de gemeentelijke begroting te stutten, wat niet zo is; de gemeente moet transparant zijn dat bij te hoge inkomsten de tarieven omlaag moeten;
- informeert of de VVD te porren is met een overschot fietspaden veiliger te maken; de **VVD** herinnert aan de afspraak om overwinst boven € 1,5 miljoen in het mobiliteitsfonds te storten en gaat voor parkeeroplossingen in brede zin, bijvoorbeeld fietsparkeeroplossingen; de fractie vindt dat iets aan tarieven moet gebeuren als de gemeente structureel meer dan € 1,5 miljoen aan parkeren overhoudt.

De PvdA:

- wil weten waaraan de SP overwinst bij parkeren wil besteden; de **SP** heeft steeds tegen het parkeerbeleid gestemd, vanwege tonnen aan overwinst en wil daarmee breder naar mobiliteit kijken.

D66:

- vraagt of met de winst van € 1,5 miljoen op parkeren er te weinig geld is om grond te kopen om parkeerplekken te creëren; de **VVD** begroot een winst van € 1,5 miljoen op parkeren en een overwinst gaat naar het mobiliteitsfonds voor oplossingen voor parkeren in brede zin; de winst van maximaal € 1,5 miljoen gaat naar de algemene middelen waarna het college kan voorstellen om daarvan een parkeeroplossing te financieren;
- stelt dat parkeerbeleid minder effectief wordt door parkeertarieven lager te maken; bij een hoger tarief hadden meer parkeeroplossingen geboden kunnen worden; de **VVD** wijst op het doel van parkeerbeleid om de openbare ruimte leefbaarder te maken en minder auto's in bepaalde delen van de stad te hebben; als dat niet lukt omdat parkeertarieven te laag zijn, dan schiet de gemeente haar doel voorbij; het gaat dus om een balans tussen een effectieve maatregel en een financiële verantwoording;
- vindt het doel van het parkeerbeleid parkeerdruk en overlast te beperken, wat niet lukt met te lage tarieven; de **VVD** is het daarmee eens.

De ChristenUnie:

- vraagt zich af hoe de VVD het voor zich ziet om de bereikbaarheid van het centrum te vergroten; de **VVD** had het in haar betoog over autoverkeer in het algemeen in Hilversum; een van de indicatoren daarvoor is de tevredenheid over de bereikbaarheid van Hilversum voor het autoverkeer, die stond op 40% en wordt verlaagd naar 30%; de fractie wil echter vasthouden aan de ambitie van 40%;
- wijst erop dat de bereikbaarheid verbeteren extra verkeer aantrekt en concurrentie oplevert met andere mobiliteitsvormen, terwijl autoverkeer ook best voor wat overlast zorgt; de fractie streeft er daarom niet naar om de autobereikbaarheid verder te vergroten; de **VVD** streeft daar juist wel naar, omdat bereikbaarheid ten goede komt aan leefbaarheid en het vestigingsklimaat; 30% is voor haar te laag en dat wil zij op 40% laten;
- stelt dat een mobiliteitstransitie soms voor ongemakkelijkheden zorgt.

De VVD:

- wil naar inwoners toe goed communiceren over belasting- en boete-inning en het uitgeven van het geïnde geld en vraagt of D66 dat steunt, omdat zij daarover een motie wil indienen; **D66** en de **SP** lijken dat een goed idee;
- **BVNL** wijst op het ontbreken van parkeermogelijkheden aan de Beresteinseweg en boa's daar wachten op een mogelijkheid om een boete uit te schrijven; gevraagd wordt of het boetegeld ook wordt besteed aan het creëren van parkeermogelijkheden aldaar; de **VVD** zou het mooi vinden aan te geven waarom een boete is uitgeschreven en waarvoor het boetegeld wordt gebruikt.

D66:

- vraagt zich af welke verhouding in woningcategorieën de VVD voorstaat en of die verhouding verschilt van de verhoudingen in de woonvisie; ook vraagt zij of daarbij moet worden gekeken naar de context van een wijk; de **VVD** houdt daartoe vast aan de cijfers uit de woonvisie en wil kijken naar het totaalpakket van sociale huurwoningen en andere woningen.

BVNL:

- vraagt wanneer de gemeente volgens het CDA over parkeerbeleid gaat communiceren met inwoners; het **CDA** laat het communiceren met inwoners als uitvoering van beleid graag aan het college over; als uitvoering stokt vraagt zij de wethouder om dat aan te passen.

de PvdA:

- betreurt de afwezigheid van Hart voor Hilversum in het debat;

- vraagt waarom de VVD geen windmolens aan de rand van Hilversum wil; de **VVD** is tegen windmolens binnen de gemeentegrenzen van Hilversum en aan de gemeentegrenzen.

GroenLinks:

- informeert naar de ambities van de VVD ten aanzien van de bijstand; de **VVD** staat een persoon- en maatwerkgerichte aanpak voor, die in andere gemeenten heeft gezorgd voor een bovengemiddelde uitstroom uit de bijstand; de gemeente zou alles moeten doen om mensen mee te laten doen; het steekt dat er in deze tijd wordt geprognosticeerd dat er meer mensen in de bijstand terecht komen;
- wijst erop dat een derde van de bijstandspopulatie niet meer aan werk toekomt, maar twee derde dus wel en vraagt wat de gemeente volgens de VVD anders moet doen; de **VVD** ziet veel loketten bezig met het helpen van mensen, wat een bepaalde inefficiëntie geeft; de vraag is of het college meer ziet in een persoon- en maatwerkgerichte aanpak; wethouder **Heller** herinnert aan de recente discussie over het onderwerp, waarbij is vastgesteld dat er geen concreet voorstel ligt om aan de slag te gaan, naast de extra inspanningen om iedere bijstandsgerechtigde een keer per jaar te spreken;
- opteert voor een stress-reducerende aanpak.

Het CDA:

- vraagt of de SP ook denkt aan alternatieve economische functies voor leegstaande panden in de Havenstraat; de **SP** wil in de Havenstraat ook woningen op plekken waar al jaren geen bedrijvigheid meer is; de fractie wil overigens niet alle bedrijvigheid uit de Havenstraat weren; ook ondernemers daar zien kansen voor woningen;
- probeert in gedachten te houden dat woningen nooit meer winkel worden, maar winkels wel nog altijd kunnen veranderen in woningen.

De SP:

- vraagt of de PvdA haar steunt in de wens om de gevels in de Havenstraat op te knappen met behulp van het gevelfonds; de **PvdA** wil de Havenstraat snel behandelen en wil die straat aantrekkelijker maken, maar weet niet of het gevelfonds daarvoor ingezet moet worden.

De ChristenUnie:

- vraagt waarop de raad volgens D66 op het parkeerbeleid moet sturen, het sneller van toepassing laten zijn parkeerbeleid over andere wijken of het meer sturen op draagvlak en zorgvuldigheid; **D66** heeft het gevoel meer in te zetten op draagvlak en zorgvuldigheid; extra winst kan teruggaan naar mobiliteit in brede zin; overwinst kan men goed alloceren voor parkeren in plaats van meteen de tarieven te verlagen;
- vraagt het CDA of invoeren van betaald parkeren iets langer mag duren, zodat er meer tijd is voor communicatie; het **CDA** beantwoordt die vraag ontkennend, omdat uitstel een vraagstuk niet oplost; zij wil daarom vasthouden aan het voorliggende plan;
 - **BVNL** vraagt het CDA wanneer de gemeente dan gaat communiceren met inwoners; het **CDA** laat dat graag aan het college over;
 - **BVNL** wil het college vragen zo snel mogelijk met bewoners over parkeerbeleid te communiceren; het **CDA** erkent dat de raad het beleid vaststelt en het college gaat over de uitvoering; als het in de uitvoering stopt is de fractie de eerste om het college te vragen dat anders te doen.

De VVD:

- vraagt of de SP erkent dat de gemeente weinig geld overhoudt voor zorg; de **SP** hoorde van de wethouder dat in de regio op dat vlak geld overblijft, dat bedoeld is voor zorg, dat kan teruggaan naar de algemene middelen; het gaat om onderbestedingen, omdat zaken niet zijn uitgevoerd; dat geld kan worden gebruikt om eigen bijdragen voor huishoudens tot 130% van het minimuminkomen kwijt te schelden; wethouder **Van Voorden** licht toe dat overblijvend regiogeld terugkomt naar de gemeente, dat toestroomt naar de algemene middelen; bij bescherming en opvang gaat geld bovenop de bestemmingsreserve van maximaal € 2 miljoen

naar de gemeente terug; de eindejaarsrapportage van de regio laat incidenteel onderbesteding van € 300.000,- op welzijn zien, terwijl er op andere zaken € 300.000,- extra voor Wmo is gevraagd en er op jeugd ook een forse toevoeging is gedaan;

- constateert dat steeds meer gemeentegeld wordt uitgegeven aan zorg, namelijk 39% van de gemeentebegroting; er blijft dus geen geld op zorg over; de **SP** meent dat de gemeente te weinig rijksgeld krijgt om taken goed uit te voeren; wethouder **Van Voorden** weet dat de VNG heeft aangegeven zich terug uit het Integraal Zorg Akkoord te willen trekken, wat hij zorgelijk vindt, waardoor SPUK-middelen gericht op zorg en ondersteuning er niet zijn om de zorgvraag te dempen, waarvoor buurtsportcoaches, gezonde leefstijlpunten en welzijn op recept wordt betaald; die zorgen voor minder mensen bij de huisartsen; zorgverzekeraars laten zien dat gemeenten essentieel zijn in het houdbaar houden van de grote zorgvraagstukken; veel mensen krijgen nu een medische behandeling, terwijl het veel meer gaat over welzijnsvraagstukken.

D66:

- oppert de rioolheffing aan te passen, die nu voor iedereen gelijk is en vraagt hoe GroenLinks daartegenaan kijkt; **GroenLinks** bevreemdt het dat de kostendekkendheid van afvalstoffenheffing en rioolrecht omlaag gaat, terwijl die vorig jaar omhoog ging; de vraag van D66 kan zij niet direct beantwoorden; in de aanloop naar de fusie met Wijdemeren kan men kijken naar harmonisering met het uitgangspunt van kostendekkendheid van tarieven; de differentiatie van tarieven zou het college kunnen uitwerken;
- vraagt of GroenLinks positief staat tegenover het meer laten betalen van grootverbruikers; **GroenLinks** vindt het consistent beleid om de vervuiler te laten betalen.

De PvdA:

- vraagt waarom het Democraten Hilversum pijn doet dat de nachttrein is geschrapt, omdat de pilot is mislukt; **Democraten Hilversum** meent dat de bekendheid en de rijtijden van de nachttrein beter hadden gekund.

Het CDA:

- vraagt of de ChristenUnie zichtbaarheid op rotondes wil doorvoeren via een motie; de **ChristenUnie** wil dat natuurlijk, maar wil verkeersveiligheid breder bekijken, zoals ook het Oosterspoorplein; het **CDA** aanvaardt die uitnodiging om daarover in gesprek te gaan, maar wil ook concreet een aantal maatregelen uitvoeren.

De SP:

- vraagt of het CDA bereid is om te kijken naar grote projecten en te bezien of die moeten doorgaan; het **CDA** verklaart zich daartoe bereid, maar die keuze heeft nog niet aan de raad voorgelegd, terwijl de fuik steeds smaller wordt en er uiteindelijk geen schuifmogelijkheden meer zijn; het position paper geeft daarop wel antwoord;
 - de **VVD** hecht eraan aan te geven dat er meer oplossingen zijn om uit de C-categorie van financiële kengetallen te komen;
 - de **SP** is bereid te kijken of categorie C wel acceptabel is;
 - **Democraten Hilversum** denkt graag mee over het blijven uit categorie C;
 - **D66** roept op om die discussie te voeren als de position paper bekend is;
 - wethouder **Kalk** doet de raad een voorstel over hoe het college tegenover de position paper aankijkt; dat voorstel zal niet voldoen aan de wensen van de raad; de raad is er ook niet in geslaagd om een duidelijke definitie mee te geven over waar het position paper wel aan moet voldoen; een discussie daarover wordt dus nog gevoerd; een berekening daarin ontbreekt wat het betekent als een woonlaag wordt toegevoegd aan een bepaald project; een position paper geeft een positie aan ten aanzien van de gemeentelijke financiële weerbaarheid;
 - het **CDA** wil met de position paper een gezamenlijk vertrekpunt vaststellen en voorkomen dat de motie-Blok-van Rooden een blok aan het been van de raad wordt.

De VVD:

- vraagt of het volgens D66 beter is aan te haken bij de ambitie van gasloos in 2050; **D66** denkt dat niet, omdat men het laten van die ambitie bij 2050 betekent ook 2041 niet te halen.

D66:

- wil een motie maken om € 173.000,- overblijvend van de Groene Schakel voor groen te behouden en vraagt of Democraten Hilversum daarover wil meedenken; **Democraten Hilversum** denkt graag creatief mee over een mooie groene aanwending van dat bedrag, maar kan zich ook een rode bestemming indenken, zoals het verbeteren van de Havenstraat;
 - de **SP** vraagt of Democraten Hilversum wil meedenken over een motie over de Havenstraat; **Democraten Hilversum** verklaart zich daartoe bereid; **D66** wil wat dat betreft realistisch zijn en wijst erop dat een herinrichting van de Gijsbrecht van Amstelstraat miljoenen euro's heeft gekost.

Het CDA:

- vraagt wat de zorg van GroenLinks is wat betreft Hilversumse ambities; **GroenLinks** wil zich indachtig de fusie met Wijdemeren blijven richten op Hilversum;
- vat dat antwoord op dat het college het ook communiceert als plannen om die reden niet worden uitgevoerd; wellicht is dan een herijking van beleid verstandig, omdat dat gezamenlijk misschien tot een betere uitkomst leidt; **GroenLinks** wil bij een voorziene vertraging vanwege een voorbereiding op de herindeling het college liever met een vraag om extra budget laten komen in plaats van vertraging.

De ChristenUnie:

- informeert wat vanwege de bezuiniging van € 800.000,- minder gaat gebeuren, wat het effect daarop is voor de Hilversummer en vraagt wat D66 en GroenLinks daarvan vinden;
 - **D66** vindt dat jammer en had graag keuzen gezien, zodat men daarover kan debatteren;
 - **GroenLinks** hoorde van het college dat ambities niet worden bijgesteld en dat geen onderzoeken meer worden uitgevoerd; voor het overige wordt eerst met organisaties gesproken en de raad tijdig geconsulteerd; dat gesprek wacht zij af;
 - wethouder **Kalk** informeert de raad over het te voltrekken proces;
 - wethouder **Van Voorden** ziet veel dubbelingen in beleid en incidenteel geld; als een instelling door € 200.000,- getroffen wordt, dan komt het college daarop bij de commissie terug; hij verwacht vanwege veel beschikbaar incidenteel geld voor 2025 geld te kunnen vinden; bij de voorjaarsnota verwacht hij hierover nog te spreken.
 - **BVNL** vraagt of de ChristenUnie ook wil weten wat het effect van de miljoenen aan nieuwe investeringen op de inwoners is; de **ChristenUnie** zou dat effect inderdaad willen weten;
 - **D66** verneemt dat het college relatief makkelijk € 800.000,- kan vinden en vraagt of het vinden van € 1,6 miljoen even makkelijk is, wat tot de conclusie zou leiden dat te makkelijk te veel geld wordt uitgegeven; het **CDA** concludeert dat efficiënt werken kan voorkomen dubbel geld voor zaken uit te geven; hoe groter het te bezuinigen bedrag, hoe moeilijker het is om dat te vinden.

De voorzitter:

- deelt mee dat Hart voor Hilversum het voorstel met debat wil laten behandelen en nog twijfelt over het indienen van moties over de woonlasten en een parkeerpas voor mantelzorgers;
- merkt op dat begroting en Belastingverordeningen gezamenlijk zullen worden behandeld, wel wordt in de raadsvergadering van 13 november a.s. afzonderlijk daarover gestemd;
- sluit de vergadering om 20.57 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 11 december 2024.

De griffier, ...

De voorzitter,

Mw. A.J. van Meerveld

G.M. van den Top.